

A SZOT elnökségének napirendjén:

A politikai oktatás

A Szakszervezetek Országos Tanácsának elnöksége pénteken ülést tartott, amelyen egyebek között a szakszervezeti tagsági politikai oktatásának fejlesztéséről tárgyalt.

Az elnökség megállapította, hogy a szakszervezetek politikai tanfolyamain évente 500 000—600 000 dolgozó vesz részt, vagyis, nagy tömegeket érintő tájékoztató, felvilágosító munkáról van szó, ezért rendkívül fontos, hogy az oktatás formája és tartalma igazodjék a gazdasági életben végbemenő változásokhoz, és a mai tennivalókat fogalmazza meg a társaság számára. Az eddiginél is jobban figyelembe kell venni a különböző rétegek — ipari és mezőgazdasági munkásság, értelmiség, pályakezdő fiatalok, szakmunkástanulók stb. — érdeklődési körét, felkészültségi szintjét, a munkahelyek sajátosságait, hogy kérdéseikre választ kaphassanak.

Az 1985/86-os évtől háromféle tömeges politikai oktatási formát vezetnek be a szakszervezetek: a szakszervezeti iskolát, az időszaki kérdéskör tanfolyamát és a szakszervezeti vita-

kört. A szakszervezeti iskolát elsősorban szakmunkástanulók, pályakezdők, új szakszervezeti tagok részére szervezik. Itt népszerű formában dolgozzák fel a szakszervezeti mozgalom történetét, mai feladatait, társadalmi szerepét, tájékoztatnak a dolgozókat és a szakszervezetek jogairól és kötelességeiről. Az időszaki kérdéskör tanfolyama elsősorban azok fóruma lesz, akik a társadalmi, a munkahelyi élet iránt érdeklődnek, s szívesen kapcsolódnak be a közéletbe. Ennek megfelelően a dolgozókat leginkább foglalkoztató közéleti kérdéseket tárgyalják. A szakszervezeti vitakör az olyan politikailag felkészültebb dolgozóknak nyújt újabb ismereteket, akik társadalompolitikai kérdések iránt érdeklődnek, s behatóbban akarnak megismerni a gazdasági és szociálpolitikai, világnézeti, kulturális és művészeti kérdésekkel.

A szakszervezetek figyelembe veszik azt is, hogy a politikai ismeretek terjesztésében egyre nagyobb a tévé és a rádió jelentősége. Ezért vizsgálják, hogy miképpen alakítható ki e megtájékoztató intézmé-

nyekkel közös politikai tanfolyamrendszer.

Az elnökség további napirendi pontként megtárgyalta a szakszervezetek és a SZOT költségvetési irányelveit 1985. évi kiegészítését. Ennek lényege, hogy a szakszervezeteknek is még jobban kell gazdálkodniuk gazdasági erőforrásaikkal, költségvetési terveikben a fontosat is meg kell előznie a még fontosabbaknak. Valamennyi szinten fokozottan kell takarékoskodni. A szakszervezeti központok a tagdíjbevételek egy részének közvetlen vagy közvetett visszajuttatásával tegyék érdekeltté az alapszervezeteket a tagdíjmorál további megújításában. Az alapszervezetek is nagy körültekintéssel döntsenek bevételeik felhasználásáról. A rászoruló nyugdíjasok és a beteg dolgozók segélyezését, a nagyszaladosokról való szociális gondoskodást akkor is helyezzék előtérbe, ha emiatt kevesebb jut például nappali, gyermeknapi, fenyőfaünnepi rendezvényekre, kirándulásokra. A különféle rendezvényeknél megtakarított összegekből kulturális és sportcélokra is többet tudnak költeni. (MTI)

Fogyasztási cikkek seregszemléje

Minden eddiginél több, 1937 kiállító vesz részt a szeptember 14-én nyíló őszi BNV-n. Ez is jelzi, hogy a világszerte versenyben maradás érdekében mind a szocialista, mind a tőkés, mind pedig a fejlődő országok vállalatjai fontosnak tartják részvételüket a fogyasztási cikkek seregszemléjén — mutatott rá a BNV nyitását megelőző pénteki sajtótájékoztatóján Kismarton Endre, a Hungexpo vezérigazgató-helyettese.

Hazánkkal együtt 41 ország állít ki a vásáron. A tavalyihoz képest húszszázalékkal növekedett a szocialista kiállítók száma. A

legnagyobb külföldi kiállító ezúttal is a Szovjetunió, a hagyományos köztársasági bemutatót pedig az Eszt SZSZK rendezi meg. Néhány szocialista ország csak 2—3 évente hozza el a kiállítást a BNV-re, s emiatt ebben az esztendőben éppen nincs jelen. Több év után ismét bemutatják a kambodzsai fogyasztási cikkeit. A tavalyinál több jogszabály és lengyel cég vonszolja fel újdonságait. A tőkés országok közül a legnagyobb kiállító az NSZK, a második legnagyobb területen mutatja be árucikkait. Csaknem kétszer annyi NSZK-beli kiállító mutat-

kozik be, mint az elmúlt évben. A korábbiakhoz képest lényegesen több japán és egyesült államokbeli terméket láthatnak majd a vásárlatók.

Az elmúlt évinél kétfelével több — 19 — fejlődő ország kiállítója jönnek el a BNV-re. Az 1526 hazai kiállító bemutatja az itthon gyártott fogyasztási cikkek szinte teljes skáláját az élelmiszerektől, a textilruházati cikkeken keresztül a családi és hétfégi házakig. A vásárral egy időben rendezik meg a VI. nemzetközi kereskedelemtechnikai és vendéglátóipari kiállítást, a *Hoventát*.

Szüretre készülnek

a Dél-alföldi Pincegazdaságban

Nemcsak a mezőgazdasági szakemberek reménykednek a napsütéses szeptemberi, októberi időjárásban, hanem a feldolgozó üzemek dolgozói is. A többi növényhez hasonlóan a szőlő érése is elhúzódik, a szokásostól eltérően október lesz a szüret ideje. Ez a háromhetes csúszás okozhatja még zökkenőket, ha hűvös, csapadékos napok következnek. Minden természetesen a helyi sajátosságok figyelembevételével, a MÉM rendelete szerint, a szakemberek mondják ki a szüret kezdési idejét.

Területünkön a megtermelt szőlő zömét a Dél-alföldi Pincegazdaság dolgozói, Marsi Mihály igazgató érdeklődöttünk, hogyan készülnek a szezonra. Elmondta:

— A felkészülés javában tart kilenc átvevőhelyünkön fokozatosan újítjuk fel gépszerinket, takarítjuk tárolóedényeinket. Szakembereinkből álló tizenöt fős bizottság ellenőrzi a munka menetét a kivitelezés minőségét. Gazdaságunk összességében 80 ezer tonna szőlő feldolgozására képes, a közvetlen szezonidőszakban 50 ezer tonna termést tudunk fogadni. Ha az időjárás is úgy akarja, az idén a termelés sorbaállítás nélkül átadhatják a termést. Must- és bortelvásárlásunk csak töredéke össze-

vékenységünknek, a Csongrád környéki kistermelőktől csak kisebb tételeket vásárolunk vörösborból. Nálunk adottak a jó bor elkészítéséhez szükséges körülmények, berendezések negyven kertészmezőnkünk szakmai tudása a biztosítéka termékeink egyenletes minőségének. A hagyományos borok mellett újjakkal is próbálkozunk. Az igényesebb fogyasztók megnyerésére számozott címekes minőségi borokkal jelenünk meg, a különleges csongrádi cabernettel és a különleges rajnai rizlinggel.

Jelenlegi helyzetünk megítélésénél figyelembe kell vennünk, hogy az előző két évben rekordtermést takarítottak be a szőlőtermelők. 1982-ben 40 ezer tonnát, 1983-ban 33 ezer tonnát. A dömping miatt elezódott a piac verseny, értékesítési gondjaink voltak. Gazdálkodási eredményeinket nagymértékben rontja a mai napig is meglévő magas érúrkészletünk.

Becslesek szerint az idén 25 ezer tonna szőlőt veszünk át, ehhez a mennyiséghez majdnem elegendő a 3,6 ezer hektoliteres tárolóterület. csak 20 ezer hektolitert kell szükségétőlóban elhelyeznünk. A tavalyi 16,5 százalékos cukorfokkal szemben az idén kedvező időjárás esetén sem várha-

tunk 15 százaléknál jobb eredményt.

Köztudottan nehéz helyzetben vannak a szőlőtermelők és feldolgozók, a jövővelmezőség ebben az ágazatban nagyon lecsökkent. Az ezévi átvételi árak még nem ismertek, szeptember 19-én a termelőkkel egyeztetve alakítják ki. Az árkban alapvető változásra nem számíthatunk, de mivel az átvétel alapja továbbra is a cukorfok, a szőlősgazdaságok bevételei kedvezőtlenebbül alakulnak. Tüzet: finanszírozásra a pincegazdaság nem képes, mivel a borgazdálkodásunk jelenleg veszteséges. A vállalati eredményeket csak az üdöntő forgalmazás nyereségessége szépíti, de kisebb részaránya miatt nem képes az egyensúlyt fenntartani.

A Dél-alföldi Pincegazdaság 850 millió éves forgalmától az üdítők 200 millió tesznek ki, az alapvető szükségük továbbra is 650 millió forintot érő borgazdálkodás és forgalmazás. Eödtünk meg a szüret, a termelők és feldolgozók közös feladata, hogy a kevesebb és gyengébb minőségű termést minél kisebb veszteséggel betakarítsák. Ehhez segítségét nyújthat a már megszokott társadalmi összefogás is.

T. Sz. I.

Népfrentanácskozás

Kállai Gyula elnökletével pénteken ülést tartott a Hazafias Népfrent országos elnöksége. Az ülésen jelen volt Varga Péter, az MSZMP Központi Bizottságának osztályvezetője.

A testület Halász Józsefnek, a Hazafias Népfrent közjogi munkabizottsága elnökének előterjesztésében az MSZMP Központi Bizottságának felkérése alapján megvitatta az országgyűlés és a tanácsok tevékenységéről készült elemzést, illetve a munkájuk továbbfejlesztésének irányáival kapcsolatos javaslatokat.

A testület úgy döntött, hogy a vitában elhangzott észrevételeket, javaslatokat összegezi és eljuttatja az MSZMP Központi Bizottsághoz. Egyúttal vállalja, hogy a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa — politikai és közjogi feladatainak megfelelően — előmozdítja a népképviseleti testületek munkájának továbbfejlesztését szolgáló célok következetes megvalósítását.

A népfrentmozgalom elnöksége ezután Ribánszki Róbertnek, a Hazafias Népfrent Országos Tanácsa titkárnak előterjesztésében a X. Országos Békekonferenciára való felkészülés feladatairól tárgyalt.

Az ülésen felszólalt Apró Antal, Adám Antal, Barabás Miklós, Bencsik István, S. Hegedűs László, Horváth Lászlóné, Lehoczki Mihály, V. Nagy Imre, Papp Lajos, Rónai Rudolf és Szilvasán Pál. (MTI)

Az együttműködésről

A Magyar Tudományos Akadémia területi bizottságainak vezetői tanácskoztak pénteken Veszprémben. A debreceni, miskolci, pécsi, szegedi és veszprémi Akadémiai Bizottság vezetői megállapodtak abban, hogy a jövőben bővítik együttműködésüket. A pécsi és a veszprémi, illetve a debreceni és a veszprémi Akadémiai Bizottság eddig is eredményesen működött együtt orvostudományi vonatkozású kérdésekben. A jövőben a miskolci és a veszprémi Akadémiai Bizottság együttműködést kíván kialakítani a bányászati kutatásokban, a szegedi és a veszprémi bizottsághoz tartozó kutatók pedig a növénynevelésben. Megállapították a tanácskozás, hogy az Akadémiai Bizottságoknak szélesebb körben kell ismertetniük tudományos tevékenységüket.

Pályázunk

Kedzük felismerni a pályázatok hasznát. Hogy minnek köszönhető ez a változás: az egyre nehezedő gazdasági helyzetnek, a tehetségkutató fellendülésének az alkotókedv serkentésének? Is—!

Az újságokban egyre több olyan állást hirdetnek, amely pályázattal nyerhető el. egymást érik a képzőművészeti, az irodalmi, a fotópályázatok, sőt az iskolákban már sokallják a vetélkedésnek ezt a módját, mert a telemtananyag elsajátítása, számonkérése mellett a pályázati kiírások újabb terheket rónak pedagógusra, mákra ezvaránt.

A pályázati rendszer mellett, hogy feltárja a szunnyadó szellemi értékeket, növeli az evéni és társadalmi igényességét, segít a formailag, tartalmilag legjobb alkotás kiválasztásában, s ami nem lehet közömbös: a gazdaságosság kritériumainak is megfelelő pályaművek létrehozására ösztönöz.

A napokban adták át Az év lakóháza országos pályázat díjait Budapesten, az MTESSZ-székházban tartott Sajtóház-építés '84 konferencián. Ez az esemény is arra utal, hogy kezdünk körültekintőek lenni, izvekeztünk szükre szabott pénzkereteinket a legjobban kihasználni, hisz nem mindegy, hogy az elkövetkező ötven-hatven évben milyen környezetben élünk, milyen otthonokban laknak a családok. Most, amikor minden öt lakásból négy masánerőből készül el, nem hagyható figyelmen kívül az építészeti kultúra fejlesztése, terjesztése. Ebben a pályázatok is lényegesen közrejárhatnak. Nem volna sok értelme annak, hogy a múlt maradó mulasztásai felett tételődünk az egyhangú lakónegyedek, a sátorotetős házsorok, a környezetbe nem illő funkcióikban is alkalmatlan középületek láttán, amelyek még sokáig állni fognak és rontják a városok, a falvak képét. Most az a fontos, hogy ezután ne kövessünk el lépéshibát: meggondoltabban kell felkészülni, kiválasztani a tervek közül a legjobbakat. Valahogy úgy, mint amikor az üzletben válogatunk, kritizálunk, s ha nem megfelelő a kínálat, inkább várunk, vagy máshol keressük a kívánt árut.

Bár a korábbiakhoz képest az elmúlt években több építészeti pályázatot hirdettek meg, de még mindig nem tartunk ott, ahol kellene, hogy a tervidőszak programjában szereplő iskolák, egészségügyi intézmények, ipari, mezőgazdasági beruházások egy bizonyos költséghatáron felül csak pályázat útján elfogadják. kiválasztott tervek alapján valósulnának meg. Több pályázati kiírásra lenne szükség, ehhez azonban nem elég az Építészeti és Városfejlesztési Minisztérium elhatározása. A megyék, városok, a települések fejlesztésében, alakításában döntést hozó testületeknek az eddigiekkel sokkal jobban támaszkodniuk kellene a szellemi alkotásokat összegyűjtő, alternatív terjedőtervet kínáló pályázati rendszerre, hogy több változat közül választhassák ki a legmegfelelőbbet. Bizonyítással szolgálhat a sikeres kezdeményezések: Miskolc, Eger új lakónegyede, Baja belvárosának korszerűsítése, Kaposvár szabadidő-központja, Szombathelyen a városi tanácsház, a képtár, Országos híre van a salgótarjáni és a kecskeméti városközpontnak, amelyek a magyar építészek dícséretére válnak.

Egyes beruházók a pályázatokat felesleges időhúzó és költségnövelő tényezőnek tartják. Pedig éppen abban van a tervpályázatok haszna, hogy a beruházás csekély költséggel — a beruházási összegnek talán csak az ezredrészt teszi ki a helyezési és a megvételi díj —, a beérkező 30—40 pályaműből legalább 6—8 olyan tervhez juthat a beruházó, amelyek közül kiválaszthatja a legjobbat. A jó döntés csak összehasonlítás alapján szület, s az építkezőnek ehhez nagy biztonságot nyújt a bíráló bizottság véleménye, azaz a szakemberek állásfoglalása. Az okos beruházó nem mulasztja el ezt a lehetőséget.

A pályázat — mondhatni — a tervezők munkaverseve. Az építészeknek szüksége van a szakmai versengésre, ez országos kitekintést ad neki és megóvja az intézeti bezártságtól. Egy-egy pályaművön 15—20 tagú csoport dolgozik hónapokot át, északakat is szárvra rá, tehát nemcsak a pénz, a díj sarkallja őket, hanem az alkotás szépsége, a siker elérése. Ilvenkor munka közben az építész, statikusok, technikusok szerkesztők, műszaki rajzoló egy személyben várospolitikuskok, közigazdászok, szociológusok is, vigváznak arra, hogy a szakmai szemlélet mellett ne szoruljon háttérbe a humán jelleg, a városok, épületek hagvómányai, esztétikája, összhangja. S vigváznak arra is, hogy ami a jövőben épül, jobb lehessen, még az adott gazdasági körülmények között is.

Horváth Anita

A jövő termés ígérete

Tájékoztató az őszi vetőmagellátásról

A Vetőmagtermelő és Értékesítő Vállalat dél-magyarországi központjának igazgatója, Gubacsi László, legnap az őszi vetőmagellátásról sajtótájékoztatót tartott. Elmondta, a Békés és Csongrád megyében működő vállalat éves termelési értéke meghaladja a másfél milliárd forintot. Ennél is nagyobb azonban a tevékenységük hatása, a tőlük vásárolt szaporítóanyagok minőségétől, terméshozamától függően.

Az őszi kalászosok kiváló termése a vetőmagvak jó minőségét eredményezte, a választék is bőséges. A hazai fajták részaránya tovább növekszik. A magvak fémzárólása jelenleg is tart, az I. szotályú vetőmag aránya meghaladja a 60 százalékat.

Takarmánynövényeink kö-

zül az őszi káposztarepcei és a pannonbükkyönt az igényelt mennyiségben már kiszállították a termelőüzemeknek. A kedvezőtlen időjárás miatt keletkezett takarmányhiány mértéke az őszi takarmánykeverékek vétésével előnyösen csökkenthető. A nyár végi vetésű zöldszékek közül a spenót és a téli salátát ajánlják, a kistermelők részére tasakolva is. A választék bővítésére dán és holland eredetű zöldszékvetőmagvak is kaphatók a szakboltokban.

Az őszi ültetésű dísznövények hagymáiból és gumóiból elsősorban a hazai előállításúak választéka bőséges, míg importból korlátozott a mennyiség. Fűfélékből a környezethez és a tulajadottságokhoz legjobban alkalmas keverékeket ajánlják. A tavaszi vetéshez szükséges magvakból a bőség zavarával küzdenek, 660 fajta áll a rendelkezésükre. Vetőburgonyából összel jó ellátásra számíthatnak, a Cleopátra fajta azonban nem elegendő. A Desire, Rosali és a Grácia fajták pótolják a mennyiséget, de egy héttel hosszabb a tenyészidejük. A tarolási érdektelenség miatt tavasszal már nem biztos, hogy ilyen egyváltmuen jó lesz a vetőburgonyakínálat. A hobbikertek művelőinek ajánlják a kezdő kertészek 12 konyhakerti növényből álló egysegsomagját. A szakboltokban megfelelő szaktanácsadással is segítik a kistermelők munkáját.